

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Choreæ, paragraph. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

impura repræsententur, sciant, se graviter à Deo puniendos, utpote, quia permiserint, & autoritate sua confenserint, infamem & publicam omnium scelerum scholam haberi. Et paulo post: Remedium tutius est, ut Principes histriones non recipiant, sed ex regnis expellant.

c. *Bosius ibid.* n. 35.

§. VI.

Munera acceptare, & se jactare de re surpi.

1. **D**E priore ex his per occasionem dixi superius, cum de stupro, hoc est c. 5. §. 3. à nu. 49. De posteriore egi in Methodo confessionis l. 2. c. 7. §. 3.

§. VII.

Chorea.

1. **C**Horearum a tres facio classes: prima est absolute pudica, seu pura: secunda impura per accidens: Tertia per se impura.

a. *De his vide Summistas v. Chorea, AX. 3. p. c. 26. Bon. de matr. 9. 3. 9. n. 24. Eill. t. 2. tr. 30. c. 10. num. 223. Trull. in dec. li. 6. c. 1. 1. du. 12.*

Puræ, (esto, sint aliquando aliquantum vanæ) sunt choreæ, quæ inter ejusdem sexus personas, sine ullo turpitudinis gestu, vel ulteriori pravo sine non raro fiunt: ejusmodi sunt, quos ludos potius dixeris, quàm choreas, sunt tamen choreæ, quasque vocantus morefcas, incerchiatas, lumi-

narium saltationes; in quibus ad numerum musicum certatur, saltatur, luminaria in manibus accensa artificiosè circumferuntur: ejusmodi sunt choreæ, quas puellæ inter se nullis acitit viris, interdum, domi solent finire, ad recreationem, tempusque fallendum, exercere. Ejusmodi sunt et, quas rustici in suis mapalijs, vespera post laborem ad levandum animum, sine ullo prorsus turpi sine, vel impudico signo exhibent, sonante fistula.

Has igitur & similes choreas puras appella, nec ut peccaminosas reprobo. Has David b ante Arcam in Dei cultum assumpsit; has Maria c Aaronis soror, agens Deo gratias ob submersum Pharaonem, cum cæteris mulieribus (non autem mistis maribus) gaudens exhibuit. Has in celo clucunt, etiam corporaliter, ut putat Roa. d Sanctorum Chori: has, (nec alias, ut perperam citat Bosius) e permittit rusticis Cajetanus: f Has denique permittunt superiores in Tragedijs, & similibus repræsentationibus, ad juvenes exercendos, eorumque animos sublevandos. Huc item reduci possunt et, quæ in diebus bacchanalium ad merum jocum, vel vanitatem larvari soli viri ad artificiosam pedum corporisque dexteritatem ostendendam, exhibent populo.

b. *li. 2. Reg. c. 6. c. Exod. 15. d. Martinus Rhod. li. de statu Beat. c. Boss. t. 2. moral. ti. 19. n. 10.*

2. Impuræ g per se sunt, quæ mistis maribus, feminisque, imo etiam separatis, suscipiuntur, obscænis gestibus, tactibus parum pudicis, amafiorum amicorumque interventu, & simi-

& similibus : has enim vero in ultimis terras esse ablegandas, nemo est, qui negat, earumque profectores verari in statu peccati mortalis, & denique per Principes christianos esse ab urbibus, nec solum à domibus expellendos.

g. *S. Th. in c. 3. Isais, & in 2. 2. qu. 663. art. 1. Axiom. Fill. alijs modo citati.*

3. Impuræ per accidens sunt choreæ, quæ per honestas feminas virorumque in convivijs, in nuptijs, in diebus lætitiæ delectis fieri consueverunt. Hæ profecto per se impuræ & peccaminosæ non sunt. *h.* exercere enim sine mortali peccato per se possunt, idemque est, si personati homines sub larvis utriusque sexus, in Bacchanalibus choreas agant. Viri, inquam personati: nam si sint immitæ feminæ, valde vereor, ne sub illo habitu ementito, res non degeneret in choreas ex se impuras, de quibus numero præcedenti. Per se igitur, ut dico, hæ peccaminosæ non sunt: solent tamen sapissimè per accidens, ratione nimis periculi, ne in tanto lætitiæ calore, in tanta adolescentularum juvenumque specie, ornatu, concursu, in artificiosa illa corporis grata oculis agitatione, in contactu manuum, qui sæpe adhibetur, non ij solum, qui choreas agunt, verum etiam spectatores facili in impudica labantur. De his igitur idem pronuntio, quod de coardijs paulo ante dictum est, has nimis valde periculosas esse, multo magis, si frequenter, & ex consuetudine fiant. Nihilominus addo, si experientia cognovisti, tibi ejusmodi periculum non subesse, te hoc modo cho-

rezantem, vel chorizantes aspicientem nequaquam esse mortalis peccati reum. Pares familias potius moneo, ne eas permittant, quando prævident, facile aliquos ex hac occasione in peccata lapsuros.

h. Cajet. l. c. Trull. Bon. Fill. Axiom. c. quib. addo Lop. in 2. p. instruct. c. 31. num. 6.

4. Quoad locum, personas, tempus, ne fiant primò in Ecclesia, vel propè ipsam: secundò, ne ab Ecclesiasticis, multo minus à Religiosis, Monialibusque: tertio, ne tempore penitentia, v. g. Quadragesimæ, nec festis diebus.

5. Per has tres prohibitiones, quas legimus in sacris textibus, non prohiberi puto choreas absolute, sed immodestas, impudicasque. id loco omnium ostendit ille Canon in his verbis. *Non verentur in ipsis Ecclesijs, earumque cæmeterijs choreas facere dissolutas*: illud (dissolutas) prohibitionem certè permaximè lenit. Quare juxta majorem minoremque irreverentiam, seu injuriam à prudenti, secundum omnes circumstantias, expendendam, quæ inferatur statui personarum, sacris locis, sacroque tempori, adde, & considerato scandalo, quod fortè detur, gravitatem levitatemque culpæ dimetire. Qua in re strictè loquitur Bossius, n. dum absolute dicit, choreas agere in Ecclesia, esse peccatum mortale: sicut nimis laxè loquuntur aliqui, o. dum ajunt absolute, non esse mortale: nam secundum mensuram p. irreverentiæ, & qualitatum chorearum, definienda erit & culpa.

Gg. 2.

i. c. Pres-

i c. Presbyteri d. 34. c. non oportet. 2. de cons. d. 5. c. cum decorem. 4. de vit. honest. Cler. c. Doc. de imm. Eccl. in 6. Clem. 1. de Celebr. Miss. l. Sylvest. v. Chorea. Maxzar. disc. 108. super sermone Domini in Monte, quib. adde Menoch. de arbitra. cum addit. ad casum 69. nu. 59. m Clem. 1. de Celebr. Missar. n Boff. l. c. nu. 8. o apud Boffium l. c. p Sanc. in consil. li. 1. c. 8. dub. 24. nu. 22. ex Lopez.

6. In Clementina, de statu Monachorum cap. 2. dum dicitur de monialibus, non choreas, non festa secularium prosequantur, non videtur imponi præceptum, sed ex monentur, juxta sana consilia; neque enim moniales, inter se fortè ex aliqua occasione puras choreas agentes, etiã ob recreationis gratiam, audeo de peccato mortali condemnare: quamvis profecto digna sit culpa, quæ severe à superioribus castigetur.

§. VIII.

Ornatus.

1. **H**Uc Ornatum mulieris reduci curiosus Lector vult, huc ergo reducamus.

Nomine ornatus intelligitur a omnis cultus muliebris per pigmenta, & comam apposititiam, per intortos capillos, per pectoris nuditatem, per ornamenta aurea & gemmata, per novas vestium formas, præsertim si quæ ijs utantur supra statum, vel præter receptam consuetudinem.

a Less. li. 4. c. 4. dub. 14. n. 105.

2. In hoc ergo certum est primò, si ne peccato b posse quæri ornatum corporis, ob bonum finem, non solum scilicet ob necessarium corporis tegumentum, sed etiã ad sui status decorum, nimirum ut pro conditione sui status, honorificè quis prodeat in forum; id enim est laudabile, & rectæ rationi consonum. Contra, certum item est, cum evidenti peccato mortali eundem ornatum quæri, se ob finem graviter malum, quicumque is sit, conquiratur, v. g. ut quis adulteret, ut turpiter concupiscatur, &c. id quod probatione non indiget.

b lb. n. 106.

3. Certum est secundò, si se ornet mulier matrimonio juncta, vel ad id aspirans, ut viro placeat, vel ut virum nanciscatur, nihil peccare. c ratio est, quia hic finis, cum honestus sit, satis honestam illi ornamento causam præbet.

4. Certum sit tertio, mulierem etiam illam, quæ nec nupta est, nec nuptias intendit, imo & adolescentes & viros, si se ornent, non ut ab alijs turpiter concupiscantur, sed ut censantur inter pulchros, & laudentur ut pulchri, non peccare mortaliter; d ratio est, quia id non continet gravem deordinationem, sed, ad summum, vanam quamdam gloriam coram hominibus.

d ib. nu. 109. ex S. Thom. Cajet. Res.

5. Remanent ergo duæ difficultates. Prior, an excessus in hujusmodi ornatu sit ex se mortalis? Posterior, an saltem sit mortalis, ob scandalum, quia nimirum